

Sygn. akt V **GC 1069/17 upr**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2018 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu V Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący:	SSR Ryszard Kołodziejski
Protokolant:	st.sekr.sądowy Alicja Politowska

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2018 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w T.

przeciwko J. G.

o zapłatę

I oddala powództwo;

II zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1476 zł (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt V GC 1069/17

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 19 listopada 2018 r.

Pozwem z dnia 11 września 2015 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. wniósł o zasądzenie od pozwanego J. G., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) kwoty 4.435 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż pozwany prowadził wcześniej działalność gospodarczą pod nazwą „Firma Usługowo – Handlowa (...)” z siedzibą w Z. i jej ramach zawarł w dniu 1 lipca 2003 roku umowę najmu ze Spółdzielnią Kółek Rolniczych w Ł.. Z tytułu powyższej umowy zostały wystawione faktury VAT: nr (...) z dnia 8.01.2004 r., nr 2/7 z 13.02.2004 r., nr 3/7 z 20.03.2004 r., nr 4/7 z 5.04.2004 r., nr 5/7 z 6.05.2004 r., nr 6/7 z 9.06.2004 r., nr 7/7 z 25.08.2004 oraz nr 9/7 z 10.10.2004 r. W wyniku braku uiszczenia należnego Spółdzielni czynszu, po stronie pozwanego powstało zadłużenie z tytułu wskazanych faktur VAT na łączną kwotę 32.864,74 zł. W dniu 20 grudnia 2010 roku Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Ł. zawarła z powodem umowę cesji wierzytelności, na mocy której wszystkie wierzytelności przysługujące cedentowi w stosunku do pozwanego przeszły na powoda. Pozwany nie uiścił kwoty należnej powodowi, dlatego też pismem z dnia 18 lutego 2011 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 32.864,74 zł wraz z odsetkami w terminie 7 dni. Powód ponownie w dniu 10 sierpnia 2011 r. skierował do pozwanego pismo, w którym poinformował pozwanego o przelewie wierzytelności oraz wezwał do zapłaty wyżej wskazanej kwoty.

Pozwany, w piśmie z dnia 19 sierpnia 2011 r. odmówił zapłaty żądanej kwoty. Powód wskazał ponadto, iż w dniu 28 grudnia 2011 r. złożył do Sądu zawezwanie do próby ugodowej, jednakże do ugody nie doszło, a pozwany uznał wierzytelność w kwocie 5.000 zł. Pozwany w dniu 10 września 2012 r. złożył powodowi oświadczenie, zgodnie z którym uznał wierzytelność co do kwoty 5.000 zł i zobowiązał się do jej uiszczenia w całości. Pozwany począwszy od 22 października 2012 r. wpłacał na rachunek powoda niewielkie kwoty pieniężne. Do dnia 26 czerwca 2014 r. pozwany dokonał wpłaty kwoty 565 zł. Pozwany w odpowiedzi na projekt umowy spłaty zadłużenia dokonał zwrotu umowy oraz odmówił dalszej spłaty wierzytelności.

Sąd Rejonowy w Toruniu V Wydział Gospodarczy wydał w dniu 23 listopada 2015 roku nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodny z żądaniem zawartym w pozwie.

Pozwany J. G. w ustawowym terminie wniósł sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, wskazując, iż zalega z płatnością czynszu na rzecz Spółdzielni Kółek Rolniczych jedynie za 1 miesiąc, tj. w kwocie 2.000 zł.

Postanowieniem z dnia 24 lutego 2017 roku Sąd Rejonowy w Toruniu zwolnił pozwanego od kosztów sądowych w całości oraz ustanowił radcę prawnego z urzędu.

W piśmie procesowym z dnia 2 maja 2017 roku pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów pomocy prawnej. Pozwany zgłosił zarzut braku legitymacji procesowej po stronie powodowej oraz zarzut przedawnienia roszczenia. Pozwany zakwestionował także wysokość dochodzonych kwot, a w ocenie pozwanego całe postępowanie jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i dobrymi praktykami kupieckimi.

W piśmie procesowym z dnia 5 czerwca 2017 roku powód ograniczył powództwo do kwoty 4.155 zł oraz podtrzymał wszystkie wnioski i twierdzenia zawarte w pozwie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 1 lipca 2003 roku pozwany J. G., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „Firma Handlowo - Usługowa (...)” zawarł ze Spółdzielnią Kółek Rolniczych w Z. umowę najmu nieruchomości.

(dowód: umowa najmu nieruchomości z dnia 1 lipca 2003 r. – k. 23-27)

Na podstawie powyższej umowy Spółdzielnia (...) w Z. wystawiła pozwanemu następujące faktury VAT z tytułu najmu lokalu:

- fakturę nr (...) z dnia 8 stycznia 2004 r. na kwotę 3.908,03 zł,
- fakturę nr (...) z dnia 13 lutego 2004 r. na kwotę 5.090,33 zł,
- fakturę nr (...) z dnia 20 marca 2004 r. na kwotę 6.290,45 zł,
- fakturę nr (...) z dnia 5 kwietnia 2004 r. na kwotę 3.449,43 zł,
- fakturę nr (...) z dnia 6 maja 2004 r. na kwotę 3.773,34 zł,
- fakturę nr (...) z dnia 9 czerwca 2004 r. na kwotę 3.568,48 zł,
- fakturę nr (...) z dnia 25 sierpnia 2004 r. na kwotę 4.435,84 zł,
- fakturę nr (...) z dnia 10 października 2004 r. na kwotę 2.330,84 zł

(dowód: faktury VAT – k. 28-35)

Spółdzielnia Kółek Rolniczych w upadłości w Ł. z siedzibą w Z. zawarła w dniu 20 grudnia 2010 roku z (...) Sp. z o.o. w T. umowę przelewu wierzytelności, w tym wierzytelności przysługującej cedentowi wobec J. G. w łącznej kwocie

32.846,74 zł. Pismem datowanym na dzień 20 grudnia 2010 roku Spółdzielnia Kółek Rolniczych poinformowała J. G. o dokonanej cesji wierzytelności.

(dowód: umowa przelewu wierzytelności – k. 269-276, pismo z dnia 20 grudnia 2010 r. – k. 36, zeznania J. S. (1) – k. 531v)

(...) Sp. z o.o. w T. pismami z dnia 18 lutego 2011 roku oraz 10 sierpnia 2011 roku wezwała pozwanego J. G. do zapłaty kwoty 32.864,74 zł wraz z należnymi odsetkami w terminie 7 dni od daty otrzymania pisma. W piśmie z dnia 19 sierpnia 2011 r. pozwany odmówił zapłaty żądanej kwoty.

(dowód: pismo z dnia 18 lutego 2011 r. – k. 37, pismo z dnia 10 sierpnia 2011 r. – k. 40, pismo z dnia 19 sierpnia 2011 r. – k. 41-42)

(...) Sp. z o.o. w T. złożyła w dniu 28 grudnia 2011 roku do Sądu Rejonowego Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku wnioski o zawezwanie pozwanego do próby ugodowej. Na rozprawie w dniu 17 lutego 2012 roku nie doszło do zawarcia ugody, a uczestnik – J. G. oświadczył, iż byłby skłonny zapłacić na rzecz powoda kwotę 5.000 zł.

(dowód: zawezwanie do próby ugodowej – k. 43-45, protokół rozprawy z dnia 17 lutego 2012 r. – k. 47-48, zeznania świadka J. S. (2) – k. 310v, zeznania J. S. (1) – k. 531v)

J. G. w dniu 10 września 2012 roku złożył oświadczenie, zgodnie z którym uznał wierzytelność przysługującą powodowi z tytułu umowy cesji do kwoty 5.000 zł i zobowiązał się do jej uiszczenia w całości. W okresie od 22 października 2012 r. do 17 lipca 2015r. J. G. wpłacił na rzecz powoda kwotę 845 zł.

(dowód: oświadczenie z dnia 10 września 2012 r. – k. 49, wydruk potwierdzenia wpłat – k. 50, potwierdzenia przelewów – k. 319-343)

Powód w dniu 24 lipca 2014 roku wysłał pozwanemu zestawienie dotychczas dokonanych wpłat oraz projekt umowy spłaty zadłużenia. W odpowiedzi pozwany dokonał zwrotu projektu umowy oraz odmówił dalszej spłaty wierzytelności, deklarując jedynie wpłatę kwoty 30 zł.

(dowód: pismo z dnia 24 lipca 2014 r. wraz z projektem umowy i odpowiedzią pozwanego – k. 51-60)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przedłożone przez strony postępowania dokumenty, które nie zostały skutecznie zakwestionowane oraz zeznania świadka J. S. (2). Ponadto Sąd dopuścił dowód z przesłuchania za stronę powodową prezesa zarządu J. S. (1) oraz dowód z przesłuchania strony pozwanej, przeprowadzony w drodze pomocy sądowej przez Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku.

Sąd nie kwestionował wiarygodności zeznań świadka J. S. (2), aczkolwiek zeznania te nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Świadek przedstawił w sposób wyczerpujący przebieg prowadzonych z pozwanym rozmów, negocjacji oraz składanych oświadczeń. Sąd dał wiarę dowodowi z przesłuchania strony powodowej – działającego w jej imieniu prezesa zarządu J. S. (1), bowiem zeznania te były jasne, logiczne i wyjaśniały okoliczności dotyczące działań stron w związku z dochodzonymi należnościami.

W niniejszej sprawie bezspornym było związanie pozwanego J. G. ze Spółdzielnią Kółek Rolniczych w Ł. z siedzibą w Z. umową najmu nieruchomości, zawartej w dniu 1 lipca 2003 roku oraz wystawianie z jej tytułu faktur przez wynajmującego. Jednakże strona pozwana wskazywała, iż wszelkie należności objęte pozwem zostały uregulowane gotówką w Spółdzielni Kółek Rolniczych w Ł.. Pozwany podniósł również zarzut przedawnienia dochodzonej należności wynikającej z faktur VAT, wskazując iż 3-letni termin przedawnienia roszczeń upłynął w dniu 10 października 2007 roku. Strona pozwana wskazała także, że do ewentualnego uznania roszczenia przez pozwanego

mogło dojść w dniu 10 września 2012 r., a zatem co najmniej pięć lat po upływie terminu przedawnienia. Nie powodowało to tym samym przerwania biegu przedawnienia.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie z uwagi na zasadny zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwanego.

Zgodnie z przepisem art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi 3 lata. Ponadto stosownie do treści art. 117 § 2 k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia.

Należy wskazać, iż przedmiot umowy cesji zawartej w dniu 20 grudnia 2010 roku pomiędzy powodem a Spółdzielnią Kółek Rolniczych w Ł. dotyczył zobowiązań pozwanego, które były wymagalne w 2004 roku, co oznacza, że jako roszczenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przedawniły się najpóźniej z dniem 10 października 2007 roku. Pozwany podnosił, iż pozwany wielokrotnie uznał swój dług. Należy zauważyć, iż w dniu 10 września 2012 roku pozwany złożył oświadczenie, w którym uznał roszczenie względem powoda co do kwoty 5.000 zł. Z powyższego wynika, że do ewentualnego uznania roszczenia miało dojść w dniu 10 września 2012 roku, a zatem co najmniej pięć lat po upływie terminu przedawnienia. W ocenie Sądu wobec upływu terminu przedawnienia w 2007 roku nie sposób było stwierdzić, że termin ten został przerwany na skutek uznania roszczenia przez pozwanego (tj. w myśl art. 123 § 1 pkt 2 k.c.), którego powód dopatrywał się w treści oświadczenia pozwanego z dnia 10 września 2012 roku. Nawet zaś, gdyby zgodzić się z powodem, iż oświadczenie to stanowiło uznanie roszczenia, to z uwagi na wcześniejszy upływ terminu przedawnienia nie można byłoby przyjąć, że termin ten zaczął biec na nowo. Jak bowiem słusznie zauważył Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 7 listopada 2007 r. (sygn. akt VI ACa 826/07) oświadczenie o uznaniu długu, złożone po upływie terminu przedawnienia nie wywiera żadnych skutków prawnych, w tym nie powoduje, że termin przedawnienia biegnie na nowo. Z podobnych przyczyn należało uznać, że złożenie przez powoda wniosku o zawezwanie do próby ugodowej po upływie terminu przedawnienia, nie powoduje rozpoczęcia na nowo biegu przedawnienia co do roszczeń przedawnionych przed dniem złożenia wniosku.

Sąd nie uwzględnił także zarzutu powoda, jakoby złożone przez pozwanego oświadczenie z dnia 10 września 2012 r. oraz dokonywanie częściowych wpłat na rzecz powoda należało odczytywać jako zrzeczenie się zarzutu przedawnienia. Zrzeczenie się korzystania z zarzutu przedawnienia następuje w drodze jednostronnej czynności prawnej zobowiązanego. Co prawda, wobec braku odmiennego wymagania ustawowego (art. 60 k.c.) może być dokonana w dowolnej formie, przez każde zachowanie się pozwanego, które ujawnia jego wolę w tym zakresie w sposób dostateczny. Podkreślenia wymaga fakt, iż w przypadku dorozumianego zrzeczenia się zarzutu przedawnienia, należy uwzględnić, czy działanie dłużnika skierowane było na wywołanie skutku w postaci zrzeczenia się tego zarzutu (tak Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 17 lutego 2005 r., I ACa 13/05, OSA 2006, Nr 9, poz. 31; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2002 r., IV CKN 917/00). Sąd nie podziela poglądu, iż oświadczenie pozwanego z dnia 10 września 2012 r. o uznaniu długu co do 5.000 zł może być potraktowane jako oświadczenie o zrzeczeniu się zarzutu przedawnienia. Inkorporowanie do treści takiego dokumentu oświadczenia o zrzeczeniu się zarzutu nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd dał wiarę w tym zakresie stanowisku pozwanego, że z treści odrębnego oświadczenia z dnia 10 września 2012 r. nie wynika, aby J. G. zrzekł się korzystania z zarzutu przedawnienia. Strona powodowa wskazywała również, że pozwany dokonywał czynności faktycznych, które również należy traktować jako zrzeczenie się zarzutu przedawnienia, dokonując kilkudziesięciu wpłat na poczet należności oraz prowadził negocjacje z przedstawicielem powoda. Jak trafnie zwrócił uwagę Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 30 września 2005 r. (I ACa 693/05, Legalis 72421), podjęcie negocjacji w sprawie zasad spłaty zadłużenia i zawarcia ugody sądowej nie może być interpretowane jako rezygnacja ze zgłoszonego zarzutu przedawnienia i nie może być utożsamiane ze zrzeczeniem się zarzutu przedawnienia. Trafne jest także spostrzeżenie Sądu Najwyższego w wyroku z dnia 21 lipca 2004 r. (V CK 620/03, L.), zgodnie z którym nie sposób uznać za zrzeczenie się zarzutu przedawnienia każdego zachowania się dłużnika zmierzającego do zaspokojenia roszczenia. W ocenie Sądu stwierdzenie, że pozwany zrzekł się wówczas zarzutu przedawnienia jest zbyt daleko idące, a zrzeczenie się tego zarzutu nie było zamiarem pozwanego. Okoliczności

niniejszej sprawy nie pozwalają więc na przyjęcie, iż po stronie pozwanego doszło do dorozumianego zrzeczenia się zarzutu przedawnienia.

W związku z powyższym Sąd oddalił powództwo w całości jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono jak w punkcie 2 sentencji wyroku zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W niniejszej sprawie stroną przegrywającą był powód i to on winien pokryć koszty postępowania poniesione przez pozwanego. Do kosztów postępowania należy zaliczyć koszty pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu w kwocie 900 zł (1.107 zł z VAT) oraz koszty związane z reprezentowaniem pozwanego w kwocie 369 zł, tj. łącznie 1.476 zł (ustalone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu /Dz.U. z 2016 r., poz. 1715/ w brzmieniu na dzień wniesienia pozwu).